

Nr 111

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bildande av ett statligt kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet, såvitt propositionen avser medelsanvisning, jämte i ämnet väckta motioner.

(5:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1967 (bilaga 9, punkt V: 1) föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, till Avsättning till näringspolitiska fonden för budgetåret 1967/68 beräkna ett investeringsanslag av 500 000 000 kr.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 56, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 10 mars 1967, föreslagit riksdagen att I. bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta åtgärder för bildande av ett statligt kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet; II. till Teckning av aktier i ett statligt kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet på kapitalbudgeten under fonden för statens aktier för budgetåret 1967/68 anvisa ett investeringsanslag av 500 milj. kr.; III. bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti intill ett belopp av 450 milj. kr. för bolagets förpliktelser.

Propositionen nr 56 har hänvisats till statsutskottet, såvitt den avser anslagsfrågor, och i övrigt till bankoutskottet.

I propositionen nr 56 föreslås att ett statligt finansieringsinstitut inrättas. Det avses skola drivas som ett kreditaktiebolag. Dess uppgift skall vara att bidra till finansiering av sådana investeringsprojekt inom näringslivet som inriktas på rationalisering, strukturanpassning och utveckling. Det egna kapitalet föreslås vid bolagets bildande uppgå till 500 milj. kr. Härav föreslås 450 milj. kr. utgöra aktiekapital och 50 milj. kr. tillföras reservfonden.

Till teckning av aktier i bolaget föreslås för budgetåret 1967/68 ett investeringsanslag av 500 milj. kr. Vidare föreslås en statlig garanti för bolagets förpliktelser intill ett belopp av 450 milj. kr.

Bihang till riksdagens protokoll 1967. 6 saml. Nr 111

Beträffande den närmare innebörden av propositionsförslaget får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

I detta sammanhang har statsutskottet förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Axel Andersson* och *Bengtson* (I: 766) och den andra inom andra kammaren av herrar *Hedlund* och *Ohlin* (II: 955), i vilka motioner hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte 1) anvisa till teckning av aktier i av motionärerna föreslaget kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet på kapitalbudgeten under fonden för statens aktier för budgetåret 1967/68 ett investeringsanslag av 470 milj. kr.; 2) anvisa å kapitalbudgeten under fonden för statens aktier för budgetåret 1967/68 till teckning av aktier i AB Industrikredit ett investeringsanslag av 4 milj. kr. och till teckning av aktier i AB Företagskredit ett investeringsanslag av 2 milj. kr., sammanlagt 6 milj. kr.; samt 3) hemställa i skrivelse till Kungl. Maj:t att Kungl. Maj:t måtte snarast möjligt förelägga riksdagen förslag om ett investeringsanslag på tilläggsstat av 24 milj. kr. till hantverks- och industrilånefonden;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Holmberg m. fl.* (I: 767) och den andra inom andra kammaren av herr *Bohman m. fl.* (II: 954), i vilka motioner hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte — med avslag å Kungl. Maj:ts förslag att till Teckning av aktier i ett statligt kreditbolag för finansiering av investeringar inom näringslivet på kapitalbudgeten under fonden för statens aktier för budgetåret 1967/68 anvisa ett investeringsanslag av 500 milj. kr. — 1) i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t måtte snarast möjligt förelägga riksdagen förslag om investeringsanslag på tilläggsstat av 25 milj. kr. till statens hantverks- och industrilånefond, samt 2) på kapitalbudgeten för budgetåret 1967/68 till Stiftelsen för industriell forskning och industriellt utvecklingsarbete (SIFU) anvisa ett investeringsanslag av 100 milj. kr.;

dels ock en inom andra kammaren av herr *Ståhl* väckt motion (II: 957), i vilken hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte i avvaktan på resultatet av föreslagen utredning bordlägga propositionen nr 56 till höstsessionen med innevarande års riksdag.

Beträffande motiveringen för ifrågavarande motionsyrkanden får utskottet hänvisa till motionerna II: 955, I: 767 och II: 957.

Utskottet. De i förevarande proposition nr 56 framlagda förslagen innebär att riksdagen skulle *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta åtgärder för bildande av ett statligt kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet, *dels* till teckning av aktier i bolaget för budgetåret 1967/68 anvisa ett investeringsanslag av 500 milj. kr., *dels ock* bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti intill ett belopp av 450 milj. kr. för bolagets förpliktelser.

Bankoutskottet, som haft att behandla Kungl. Maj:ts här redovisade förslag såvitt ej avser medelsanvisning, har i sitt utlåtande nr 33 tillstyrkt desamma. Under hänvisning till bankoutskottets ståndpunktstagande tillstyrker statsutskottet Kungl. Maj:ts förslag att till teckning av aktier i ett statligt kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet för budgetåret 1967/68 anvisas ett investeringsanslag av 500 milj. kr. I enlighet härmed avstyrker utskottet i motionerna I: 766 och II: 955 samt I: 767 och II: 954 framställda yrkanden avseende det av Kungl. Maj:t föreslagna investeringsanslaget till angivna ändamål.

Såsom en följd av ställningstagandet till nämnda yrkande i motionerna I: 766 och II: 955 avstyrker utskottet tillika de i dessa motioner framställda förslagen om anvisande av medel till teckning av aktier i AB Industrikredit och i AB Företagskredit.

I sitt förutnämnda utlåtande har bankoutskottet föreslagit riksdagen att avslå i motionerna I: 767 och II: 954 framställt yrkande att riksdagen måtte uppdra åt Kungl. Maj:t att vidta åtgärder för inrättande av en stiftelse för industriell forskning och industriellt utvecklingsarbete. Under hänvisning härtill avstyrker statsutskottet yrkandet i nämnda motioner om en medelsanvisning av 100 milj. kr. till ifrågavarande stiftelse.

Mot bakgrunden av ståndpunktstagandena i bankoutskottets utlåtande avstyrker utskottet vidare yrkandena i motionerna I: 766 och II: 955 samt I: 767 och II: 954 att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om förslag beträffande ett investeringsanslag på tilläggsstat för budgetåret 1967/68 till statens hantverks- och industrilånefond.

Motionen II: 957 med yrkanden om viss utredning och att riksdagen i avvaktan på resultatet av denna skall bordlägga propositionen nr 56 till höstsessionen med innevarande års riksdag har avstyrkts av bankoutskottet i dess utlåtande. Med hänsyn härtill påkallar ifrågavarande motion inte något statsutskottets yttrande.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

1. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 766 och II: 955 samt I: 767 och II: 954, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Teckning av aktier i ett statligt kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet* för budgetåret 1967/68 på kapitalbudgeten under fonden för statens aktier anvisa ett investeringsanslag av 500 000 000 kr.;

2. att motionerna I: 766 och II: 955, såvitt de avser medelsanvisning till teckning av aktier i AB Industrikredit, icke må av riksdagen bifallas;

3. att motionerna I: 766 och II: 955, såvitt de avser medelsanvisning till teckning av aktier i AB Företagskredit, icke må av riksdagen bifallas;

4. att motionerna I: 767 och II: 954, såvitt de avser medelsanvisning till en stiftelse för industriell forskning och industriellt utvecklingsarbete, icke må av riksdagen bifallas;

5. att motionerna I: 766 och II: 955 samt I: 767 och II: 954, samtliga motioner såvitt de avser anvisande av medel på tilläggsstat till statens hantverks- och industrilånefond, icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 maj 1967

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit
från f ö r s t a kammaren: herrar Näsström, Gillström, Einar Persson, Birger Andersson, Fritz Persson, Svensson, Kaijser, Harry Carlsson, fru Wallentheim, herrar Bengtson, Ottosson, Herbert Larsson, Nils-Eric Gustafsson, Schött och Karl-Erik Eriksson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Bohman, Karlsson i Olofström, Alm-gren, Eliasson i Sundborn, Mellqvist, Bergman, fröken Olsson, herrar Lindholm, Nelander, Björkman, Blomkvist, Tobé, Sjönell, Westberg och Gustavsson i Ängelholm.

Reservationer

A. beträffande investeringsanslag till teckning av aktier i ett statligt kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet

1) av herrar *Harry Carlsson, Bengtson, Nils-Eric Gustafsson, Karl-Erik Eriksson, Eliasson* i Sundborn, *Nelander, Tobé, Sjönell* och *Westberg*, vilka — under förutsättning av bifall till motsvarande vid bankoutskottets utlåtande nr 33 fogade reservationer — ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 3, som börjar med »Bankoutskottet, som» och slutar med »angivna ändamål», bort ha följande lydelse:

»Vid bifall till motionerna I: 766 och II: 955 har riksdagen bemyndigat *dels* Kungl. Maj:t att vidta åtgärder för bildande av ett kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet enligt i motionerna angivna grunder, *dels ock* fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti intill ett belopp av 425 milj. kr. för bolagets förpliktelser. Under hänvisning härtill biträder statsutskottet det i nämnda motioner framställda yrkandet att 470 milj. kr. måtte anvisas till teckning av aktier i bolaget och avstyrker följaktligen motionerna I: 767 och II: 954 såvitt nu är i fråga.»

dels ock utskottets hemställan under 1. bort ha följande lydelse:

»1. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom med bifall till motionerna I: 766 och II: 955 samt med avslag å motionerna I: 767 och II: 954, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Teckning av aktier i ett statligt kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet* för budgetåret 1967/68 på kapitalbudgeten under fonden för statens aktier anvisa ett investeringsanslag av 470 000 000 kr.»

2) av herrar *Kaijser, Ottosson, Schött, Bohman* och *Björkman*, vilka — under förutsättning av bifall till motsvarande vid bankoutskottets utlåtande nr 33 fogade reservationer — ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 3, som börjar med »Bankoutskottet, som» och slutar med »angivna ändamål», bort ha följande lydelse:

»Vid bifall till i motionerna I: 767 och II: 954 gjort yrkande har riksdagen avslagit Kungl. Maj:ts i propositionen nr 56 framställda förslag att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta åtgärder för bildande av ett statligt kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet. Under hänvisning härtill avstyrker statsutskottet förslaget om anvisande av 500 milj. kr. för teckning av aktier i kreditaktiebolaget liksom också yrkandet i motionerna I: 766 och II: 955 om en medelsanvisning av 470 milj. kr.»

dels ock utskottets hemställan under 1. bort ha följande lydelse:

»1. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 767 och II: 954, såvitt nu är i fråga, *dels* avslå Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 56 om anvisande av 500 milj. kr. till teckning av aktier i ett statligt kreditaktiebolag för finansiering av investeringar inom näringslivet, *dels ock* avslå yrkandet i motionerna I: 766 och II: 955 om anvisande av 470 milj. kr. till samma ändamål;»

B. *beträffande medelsanvisning till AB Industrikredit och AB Företagskredit* av herrar *Kaijser, Harry Carlsson, Bengtson, Ottosson, Nils-Eric Gustafsson, Schött, Karl-Erik Eriksson, Bohman, Eliasson* i Sundborn, *Nelander, Björkman, Tobé, Sjönell* och *Westberg*, vilka — under förutsättning av bifall till motsvarande vid bankoutskottets utlåtande nr 33 fogade reservationer — ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 3, som börjar med »Såsom en» och slutar med »AB Företagskredit», bort ha följande lydelse:

»Såsom en följd av ställningstagandet till nämnda yrkande i motionerna I: 766 och II: 955 tillstyrker statsutskottet de i motionerna framställda förslagen om anvisande av ett investeringsanslag av 4 milj. kr. till teckning av aktier i AB Industrikredit och ett investeringsanslag av 2 milj. kr. till teckning av aktier i AB Företagskredit.»

dels ock utskottets hemställan under 2. och 3. bort ha följande lydelse:

»2. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 766 och II: 955, såvitt nu är i fråga, till *Teckning av aktier i AB Industrikredit* på kapitalbudgeten under fonden för statens aktier för budgetåret 1967/68 anvisa ett investeringsanslag av 4 000 000 kr.;

3. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 766 och II: 955, såvitt nu är i fråga, till *Teckning av aktier i AB Företagskredit* för budgetåret 1967/68 på kapitalbudgeten under fonden för statens aktier anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kr.»

C. *beträffande medelsanvisning till en stiftelse för industriell forskning och industriellt utvecklingsarbete* av herrar *Kaijser, Ottosson, Schött, Bohman* och *Björkman*, vilka — under förutsättning av bifall till motsvarande vid bankoutskottets utlåtande nr 33 fogade reservationer — ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 3, som börjar med »I sitt» och slutar med »ifrågavarande stiftelse», bort ha följande lydelse:

»Vid bifall till yrkande i motionerna I: 767 och II: 954 har riksdagen uppdragit åt Kungl. Maj:t att vidta åtgärder för inrättande av en stiftelse för industriell forskning och industriellt utvecklingsarbete. Under hänvisning härtill tillstyrker statsutskottet yrkandet i nämnda motioner om en medelsanvisning av 100 milj. kr. till ifrågavarande stiftelse. Anslaget torde böra anvisas som reservationsanslag på driftbudgeten.»

dels ock utskottets hemställan under 4. bort ha följande lydelse:

»4. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 767 och II: 954, såvitt nu är i fråga, till *Stiftelsen för industriell forskning och industriellt utvecklingsarbete (SIFU)* för budgetåret 1967/68 på driftbudgeten under sjunde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 100 000 000 kr.»

D. *beträffande anvisande på tilläggsstat av anslag till statens hantverks- och industrilånefond* av herrar *Kaijser, Harry Carlsson, Bengtson, Ottosson, Nils-Eric Gustafsson, Schött, Karl-Erik Eriksson, Bohman, Eliasson* i *Sundborn, Nelander, Björkman, Tobé, Sjönell* och *Westberg*, vilka — under förutsättning av bifall till motsvarande vid bankoutskottets utlåtande nr 33 fogade reservationer — ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 3, som börjar med »Mot bakgrunden» och slutar med »hantverks- och industrilånefond», bort ha följande lydelse:

»Statsutskottet föreslår att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om förslag beträffande investeringsanslag på tilläggsstat för budgetåret 1967/68 till statens hantverks- och industrilånefond. Med bifall till motionerna I: 766 och II: 955 samt i anledning av motionerna I: 767 och

II: 954, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, tillstyrker statsutskottet att ifrågavarande investeringsanslag upptas med 24 milj. kr.»

dels ock utskottets hemställan under 5. bort ha följande lydelse:

»5. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 766 och II: 955 samt i anledning av motionerna I: 767 och II: 954, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag beträffande anvisande på tilläggsstat för budgetåret 1967/68 av ett investeringsanslag av 24 000 000 kr. till statens hantverks- och industrilånefond.»